

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

ความต้องการสินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่ของสมาชิกสหกรณ์ ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

โดย

ร้อยตำรวจเอก สมบูรณ์ เทพคำ

มีนาคม 2545

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญสม วราเอกศิริ

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึง 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม 2) ความต้องการสินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการของเกษตรกรกับความต้องการสินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่ และ 4) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่ของสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด ในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 319 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) ในท้องที่ตำบลเวียง ตำบลโป่งน้ำร้อน ตำบลแม่คะ ตำบลแม่ข่า ตำบลม่อนปิ่น ตำบลสันทราย และตำบลแม่สุ่น ในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ให้ข้อมูลพบว่า มีอายุเฉลี่ย 44 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา สมรสแล้ว และมีจำนวนบุตรในวัยเรียนเฉลี่ย 1 คน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการกู้ยืมเงิน มีแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2 คน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เช่าที่ดินปลูกหอมหัวใหญ่ มีเนื้อที่ปลูกหอมหัวใหญ่เฉลี่ย 7 ไร่ ต่อครอบครัว มีรายได้สุทธิทั้งหมดเฉลี่ยปีละ 131,151 บาท ต่อครอบครัว มีทุนในการดำเนินการเกษตรไม่เพียงพอ

ผู้ให้ข้อมูลเคยใช้สินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่โดยรวมเฉลี่ย 68,721 บาท มียอดหนี้คงเหลือเฉลี่ยจำนวน 71,880 บาท แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่จะกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ คือ ในอัตราน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 5 ต่อเดือน ผู้ให้ข้อมูลเคยมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมหรือเกษตรตำบลโดยเฉลี่ย 1 ครั้งต่อปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารการเกษตรจากการชมรายการโทรทัศน์ และเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นอีกนอกเหนือจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด

นอกจากนั้น พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการที่จะใช้สินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่ในกิจกรรมการผลิต ได้แก่ ซัอปุ๋ย ซัอเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ ซัอยาฆ่าแมลง จ้างแรงงานในการผลิต และใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวผลผลิต อยู่ในระดับมาก ส่วน เพื่อการอุปโภคบริโภค ใช้จ่ายเป็นค่าขนส่ง ใช้คืนเงินกู้ที่ค้างชำระอื่น ๆ และซื้อที่ดินอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการจัดหาแหล่งน้ำอยู่ในระดับน้อย โดยรวมแล้ว ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่ในกิจกรรมทั้งหมด 10 กิจกรรมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับการศึกษา สภาพการถือครองที่ดิน รายได้ ความเพียงพอของทุนในการเกษตร ยอดหนี้คงเหลือ และแหล่งการรับฟังข่าวสารมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่ ส่วน อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตรในวัยเรียน ประสบการณ์ในการกู้ยืมเงิน จำนวนแรงงานในครัวเรือน ขนาดของฟาร์ม จำนวนสินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่ แหล่งเงินทุนที่ได้สินเชื่อ ดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงิน จำนวนความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม และการเป็นสมาชิกกลุ่ม พบว่าไม่มี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสินเชื่อเพื่อปลูกหอมหัวใหญ่

ปัญหาในการใช้สินเชื่อได้แก่ ปัญหาแหล่งเงินทุนมีน้อย ปัญหาขาดเอกสารสิทธิ์ที่ดินเพื่อค้ำประกันเงินกู้ ปัญหาขั้นตอนในการกู้มีวิธีปฏิบัติที่ยุ่งยาก ปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูง และปัญหาการกำหนดเวลาชำระคืนสั้นเกินไป นอกจากนั้นแล้ว ยังมีปัญหาอื่น เช่น ขาดโรงเก็บรักษาผลผลิต ค่าแรงงานสูง ขาดการแนะนำเรื่องเทคโนโลยีจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ตลาดจำหน่ายหอมหัวใหญ่อยู่ไกลที่ปลูกมากและระบบใช้น้ำชลประทานมีน้อยเกินไป

ABSTRACT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Agricultural Extension

CREDIT NEEDED FOR ONION CULTIVATION OF FANG COOPERATIVE LIMITED'S MEMBERS IN FANG DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE

By

POLICE CAPTAIN SOMBOON THEPKHAM

MARCH 2002

Chairman: Assistant Professor Dr. Boonsom Waraegsiri

Department/Faculty: Department of Agricultural Extension, Faculty of Agricultural Business

The objectives of this study were to investigate 1) personal and socio-economic characteristics of Fang Cooperative Limited's members in Fang district, Chiangmai province; 2) credit needed for their onion cultivation; 3) some factors related to their needs for credit for onion cultivation; and 4) problems in their use of credit for onion cultivation. The data was collected by means of interview schedules from 319 samples of Fang Cooperative Limited's members cultivating onion and were selected by multi-stage random sampling from the members in 7 sub-districts of Fang district: Wiang, Pongnamron, Maeka, Maekaa, Monpin, Sansai, and Maesun. The collected data was analyzed by using the SPSS/PC⁺.

The results showed that the respondents had an average age of 44 years. Most of them had completed a primary school, were married, had an average of one child in school, and had experienced borrowing money. Their

average household labor was 2 persons. Most of them rented land for onion cultivation, at an average of 7 rai per family. They had an average annual household income of 131,151 baht, but not enough capital for agricultural production. They obtained credit for onion cultivation at an average of 68,721 baht, and had an average debt of 71,880 baht. They obtained credit mostly from The Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives at a low interest rate, 5 percent or lower per month. They contacted tambon agricultural extension agents at an average of once a year. Most of them obtained agricultural information through television and were members of other groups besides the Fang Cooperative Limited.

The respondents were found to have a high level of needs for credit for onion cultivation in the aspects of buying fertilizer, onion seed and pesticides, paying for labor and cost of harvest; a moderate level, for household consumption, transportation, paying other debts and buying land; and a low level, for water resources. On average, their needs for credit for the ten activities of onion cultivation were at a moderate level.

The hypothesis test revealed that the respondents' needs for credit for onion cultivation were significantly correlated with their level of education, land holding, income, agricultural capital sufficiency, debts, and access to agricultural information, but not with age, marital status, number of children in school, money-borrowing experience, household labor, farm size, amount of credit used for onion cultivation, source of loan, interest rate, frequency of contact with tambon agricultural extension agents, and group membership.

The respondents' problems concerning needs for credit were scarcity of sources of loan, lack of title deeds to use as collateral, complicated procedures, high interest rates and short-term payment. Other problems included lack of storage, high cost of labor, lack of information about technology from agricultural extension agents, unpredictable prices of produce, long distances between markets and points of production, and insufficiency in irrigation systems.

